

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasni po ceniku / Oglaševanje sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Historična krivda poveljne Italije

RIM KOT SREDIŠČE EVROPSKE DESTRUKTIVNE POLITIKE.

Italijanski tisk poje že mesece in mesec neskončno slavo Mussoliniju in njegovi diplomatski veličini, naglašujoč, da je postal Rim pod njegovim vodstvom diplomatsko središče Evrope, kamor hodijo na posvete in po instrukcije vsi politiki od Macdonalda do Musanov. Pridno mu sekundirajo tudi oni tuji listi, ki so plačani z italijanskim denarjem, od londonskega »Observerja« preko pariškega »Oreogra« do bukareškega »Cuventula«, da ne govorimo o nemških, avstrijskih, madžarskih, bolgarskih »Zora« in albanskih dnevnikih. In zopet so ti slavospevi tuje dobrodošle material italijanski žurnalistiki, ki jih prevaja, tiska in razširja, češ, glejte Italijani, kako ceni svet duceja in veličino fašistične Italije. Ves ogromni aparat propagande in agitacije vrti dan za dnev svoja kolesa, saj to je znala italijanska širokoustnost že od nekdaj! Kdo bi se za to čudil?

Oni, ki se ne dajo slepit s takim cirkuškim tamtamom, pa vedo prav dobro, da je bila italijanska diplomacija vsa poveljna leta v resnici samo vir vse zmede na naši celini. Njena historična krivda je, da Evropa ni konsolidirana, in morda bo zgodovina to nekoč tudi ugotovila in ji naprtila nečastno odgovornost. Ozmimo se samo po nekaterih večjih vprašanjih, po onih dogodkih evropske politike, ki so znani vsakomur, kdor količkaj zasleduje javno življenje! Kdo je bil glavni krivec, da ni zmagal Wilson s svojim načelom o absolutni samoodločbi narodov? To je bila Italija, ki je v Parizu že takoj spočetka prezentirala svoj zloglasni londonski pakt! Na usodi našega Primorja in Dalmacije se je najprej zrušila zahteva, da bodi za potegnitev novih državnih meja merodajno samo in edino narodnostno stanje. Italija je s tem zakrivila posredno razne krivice, ki so se zgodile pri odločanju usode mnogih evropskih pokrajin, neposredno pa je oropala Jugoslavijo etnografskih meja in zlasti nas Slovencev več ko tretjine naše tisočletne nacionalne posesti in tretjine ljudi! Mimo tega nam je pred nosom zaprla dostop do našega morja!

Realizacijo starega ideala »Balkan balkanskim narodom!« je zavirala pred vojno samo Avstro-Ogrska; čim je ta propadla in izginila, so bili dani vsi pogoji za popolno pomirjenje in pobratenje balkanskih držav in narodov; in to bi se bilo že davno zgodilo, da se zopet ni pojavila italijanska diplomacija s svojimi agresivnimi hegemonističnimi strem-

ljenji in nastopila pot dediščine bivše dvojne monarhije Habsburžanov. Da je danes Balkan razprt kakor prej skoraj nikoli ni bil, je torej kriva samo Italija s svojo politiko v Albaniji in Bolgariji in s svojim zavajanjem Grčije in Turčije. Prav tako je samo ona preprečila konsolidacijo srednje Evrope, zlasti Podonavja. Madžarska in Avstrija bi se bili mirno naslonili na malo antanto, če ju ne bi hujskal Rim in ju izrabljal v svoje hazardne namene. Odstranite danes iz Podonavja intrige Italije, pa boste videli, kako kmalu bo urejeno politično in gospodarsko! Gömbösa in Dollfusa bosta že v 14 dneh v Pragi, Bukarešti in Beogradu! Prav tako ne bi bilo nikoli revizionizma ali vsaj ne bi bil postal resen faktor mednarodne evropske politike, če ga ne bi bila podkrepila Italija s svojo potuho, ki jo daje Nemcem, Madžarom in Bolgarom. Za ves revizionizem je odgovorna samo Italija!

Brez podpiranja demagogije in subverzivnih stremeljenj s strani fašističnega Rima, Adolf Hitler ne bi bil nikoli nemški kancelar in nikoli ne bi bilo zmage nemškega narodnega socializma. Prav tako seveda ne bi bilo v Avstriji »Heimwehra«, kancelarja Dollfusa in sedanjih izjemnih razmer, kakor tudi ne na Madžarskem ministrskega predsednika generala Gömbösa in zunanje ministra Kanye. Če vsega tega ne bi bilo, bi pa tudi razorožitvena konferenca že davno zaključila svoja prizadevanja s pozitivnim rezultatom. Svetu bi bili prihranjeni ogromni izdatki za vojske, orožje, utrdbne in streljivo, in morda bi bil položaj v Evropi docela drugačen, kakor je, kar bi moglo ugodno uplivati tudi na rešitev gospodarske krize. Vsega tega, kar smo tu navedli — in še mnogo drugega — je kriva posredno ali neposredno italijanska diplomacija, predfašistična in zlasti fašistična. In če trdi italijanski tisk, da je Rim središče evropske politike, ima prav samo v toliko, da je središče evropske destruktivne politike in vir večine zla, ki je iz nje nastalo in nastaja.

Žalostna je ta slava, in mi jo Italiji od srca privoščimo, kakor jo privoščimo tudi Herostratu! Če se kljub temu z njo ponauša, je to vprašanje stališča morale in etike, višine čute odgovornosti pred zgodovino in pojmovanja resnične vrednosti stremeljenj in dela. Toda prej ali slej bo napočil dan, ko bo historična krivda Italije za sedanjost evropsko zmedo znana vsakemu šolarčku.

Zasedanje sveta dravske banovine

OTVORITEV IN POTEK DANAŠNJE DOPOLDANSKE SEJE. KOMASACIJA OBČIN, OBČINSKI VOLILNI RED, ZAVAROVANJE PROTI TOČI IN VPRAŠANJE IZVEDBE NAČRTA BEDNOSTNEGA SKLADA. BANOV GOVOR.

LJUBLJANA, 4. septembra. Danes dopoldne ob 10.30 je bilo otvorjeno pod predsedstvom bana dr. Marušiča zasedanje banovinskega sveta, ki so se ga udeležili banski svetniki polnoštevilno. Ban dr. Marušič je otvoril zasedanje z objavo delovnega programa, ki vsebuje naslednje točke: Posvetovanja o komasaciji občin, volilni red o občinskih volitvah v dravski banovini, uvedbo obveznega zavarovanja proti toči in posvetovanja o izvedbi bednostnega sklada. Pred prehodom na dnevni red je bila poslana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, pozdravni brzojavki pa ministrskemu predsedniku in notranjemu ministru. Nato je podal ban dr. Marušič daljše poročilo, v katerem je predvsem obravnaval komasacijo občin, ki jo je treba izve-

sti še pred bodočimi občinskimi volitvami. Je še nekaj težav, ki se jih bo pa dalo z obojestranskim razumevanjem gladko premagati. Po izvršeni komasaciji občin bodo takoj sledile občinske volitve, ki nimajo političnega, temveč le izrazito gospodarsko obelje, pri tem pa bo moral biti vodilna nit duh nove jugoslovanske državne politike, ki mora prežeti popolnoma zadnjo našo gorsko vas. Dosedanjim občinskim upravam je izrekel ban dr. Marušič ob tej priliki za njihovo uspešno delo najtoplejšo zahvalo. Banski svetnik Tavčar je nato predlagal kratek odmor, v katerem bo imel banski svet možnost podrobno proučiti novi občinski volilni red. Seja se bo nadaljevala ob 16. uri.

Taktiko Francije vodi samozavest

PAUL-BONCOUR O FRANCOSKI ZUNANJI POLITIKI, PAKTU ŠTIRIH VELESIL IN SREDNJI EVROPI.

PREBEUNDEN, 4. septembra. Pri večerajšnjem slavnostnem odkritju prvega Briandovega spomenika je povzel besedo tudi francoski zunanji minister Paul-Boncour, čigar govor je bil posvečen v glavnem zunanji politiki. V svojem govoru je podčrtal stalno poveljno francosko stremiljenje po mednarodnem soglasju in ostro zavrnil vse, ki neupravičeno kritizirajo Briandovo politiko. Treba se je zavedati, da sloni potrpežljivost Francije z ozirom na izzivalno agitacijo nekaterih držav na njenem samozaupanju in njeni moči, ne pa slabosti. Briand je v svojem devetletnem vodstvu francoske zunanje politike trdno povezal vprašanja razorožitve in varnosti, čemur bo sledila brez-pogojno tudi vsa nadaljnja francoska zunanja politika. Zato bo Francija tudi do slednje vztrajala na nadzorstvu oboroževanja vseh ostalih držav. Pakt štirih velesil je dejansko nadaljevanje locarnske pogodbe, ki stremi po razorožitvi, pri če-

mur pa je treba upoštevati odpovedne žrtve Francije glede raznih jamstev in bodo morale to stvarno upoštevati tudi one države, katerim na ljubo je bilo to storjeno, to sta Anglija in Italija. Vse to delo izvira iz pakta Društva narodov, ki mora ostati vsakomur sveto. Pakt štirih velesil je v popolnem skladu z nekdanjimi najvišjimi Briandovimi stremiljenji glede srednje-evropske organizacije. Srednje evropskim državam je treba zagotoviti njihov svoboden gospodarski in politični razvoj na podlagi njihove narodnostne osamosvojitve, pri tem pa ne smejo igrati nobene vloge razne teritorialne spremeni-valne zahteve. Slej ko prej bo moralo priti do srednje-evropske zveze, ki bo temeljila na najširših liberalnih temeljih. Vloga Italije bo pri tem zelo važna, česar se mora Italija tudi v polni meri zavedati, sicer so pa zadevna pogajanja že v teku.

Herriotovo bivanje v Moskvi

MOSKVA, 4. septembra. Bivši francoski ministrski predsednik Herriot je imel v soboto dopoldne dolg razgovor s predsednikom sveta ljudskih komisarjev Molotovim. Opoldne je bila v komisariatu za zunanje zadeve zakuska, zvečer pa je priredil komisar na čast francoskemu državljanu velik sprejemni večer. V »Izveščih« je posvetil Karel Radek bivšemu francoskemu ministrskemu predsedniku dolg članek, v katerem se zahvaljuje Herriotu za njegova prizadevanja za francosko-rusko zblizanje. Francija in Rusija imata mnogo skupnih interesov, katerih ureditev bo pospešil sedanjí Herriotov obisk.

Avstrijska milica

RIM, 4. septembra. Današnji listi prinašajo vest, da je po objavljenih notah, ki so bile izmenjane med avstrijsko vlado in vladami v Parizu, Londonu in Rimu, definitivno rešeno vprašanje povečanja avstrijskih vojaških efektiv. Sporazum je bil dosežen med vsemi zainteresiranimi vladami, namreč med britansko, francosko in

italijansko ter državami male antante. Avstrijska vlada bo torej lahko osnovala pomožno vojsko, v katero bo smela sprejemati dobrovoljce, in ne bo uvedla obvezne vojaške službe, kakor je bilo to prvotno javljeno. Vojski v pomožni vojski bodo služili 6 mesecev. Pomožna vojska pa ne bo smela šteti več ko 8.000 mož. Tako bo torej Avstrija imela dve armadi, sedanjo plačano, ki šteje 22.000 mož, in novo pomožno milico, ki ima začasen izredni značaj, ker jo bo smela avstrijska vlada obdržati samo dotlej, dokler se situacija v Avstriji ne razčisti. Za milico je dobila Avstrija dovoljenje samo za leto dni.

KRALJ V BEOGRADU.

BEOGRAD, 4. septembra. Včeraj zjutraj ob 7.45 se je naš kralj vrnil z Bleda v Beograd.

CELJSKA »NEMŠKA HIŠA« PRED D. N.

ŽENEVA, 4. septembra. Na letošnjem jesenskem zasedanju Društva narodov, ki bo 22. t. m., se bo razpravljala tudi pritožba Nemcev iz Slovenije radi zaplembe celjske bivše »Nemške hiše«.

Napad na nemško poslaništvo v Sofiji

KOMUNISTIČNA MLADINA JE SKUŠALA VČERAJ NAVALITI NA NEMŠKO POSLANIŠTVO. STRELI V DEMONSTRANTE.

SOFIJA, 4. septembra. V smislu programa večerajšnjega mednarodnega mladinskega dne so priredili bolgarski komunisti kljub policijski prepovedi javne cestne manifestacije. Zvečer se je zbrala večja množica, v kateri so bili v večini visokošolci in srednjošolska mladina, v neposredni bližini poslopja nemškega poslaništva, nakar je navalila z glasnimi grožnjami in kamenjem na policijskega stražnika pred poslaništvom. Stražnik, ki je oddal najprej več streliv v zrak, je bil končno primoran streljati v samoobrambi na napadalce, pri čemer je dobil eden napadalcev smrtno nevaren strel v trebuh. Medtem pa je že prispel na pozorišče večji policijski oddelček, ki je brezobzirno vzpostavil red in mir. Pri tem je bilo ranjenih 15 oseb, večje šte-

vilo pa je bilo aretiranih. Poslaniško poslopje, kateremu je bil napad namenjen, je ostalo nepoškodovano. Več tlakovalnih kock, ki so bile vržene čez vrtno ograjo, ni povzročilo nobene škode.

HITLERJEVSKA NEVARNOST V ŠVICI.

BERN, 4. septembra. Zvezni predsednik Schultess je na sestanku z novinarji izjavil, da bo storila švicarska vlada najstrožje korake proti nacionalnim socialistom na švicarskem ozemlju. To je izjavil predsednik zaradi tega, ker se je pričel v zadnjem času nacionalni socializem v Švici zelo naglo širiti, zlasti na mejah ob Nemčiji in med nemškim prebivalstvom.

Dnevne vesti

Nedolžna žrtev smrtnega sovraštva

KRVAV PRETEP S SMRTNIM IZIDOM V RAČAH. POSESTNIŠKI SIN ALOJZIJ MARČIČ, JE ZABODEL NEHOTE S KOSO V SRCE CESTN. MOJSTRA ANTONA GOLEJA. PRETEPAČI V ZA PORIH.

Včeraj popoldne je bila v Račah pri gostilničarju Verglesu gasilska tombola. Po tomboli je bila na vrtu veselica, na katero so prišli fantje iz vseh okoliških vasi. Nikdo izmed navzočih na veselici ni slutil, da se pripravlja nekaj strašnega. Na veselico sta namreč prišla posestniški sin Štefan Bauman iz Brezol in Martin Veronik iz Podove, ki sta imela trd namen preliti kri posestniškega sina Alojzija Marčiča, katerega sta že delj časa smrtno sovražila.

Okrog 21. ure je šel Štefan Bauman k posestniku Požegarju in mu na skrivaj ukradel koso, ki je visela v skednju. Koso je skril na vrtu blizu veselicega prostora. Ko se je zopet vrnil med fante, je na pragu gostilne srečal Marčiča, s katerim sta si takoj skočila v lasce. Med tem je Bauman skočil na vrt po koso in planil z njo v vežo, kjer je stal Marčič pri točilni mizi. Na njegovi desnici pa je stal cestni mojster Anton Gole iz Šikol, ki je prišel iz Maribora in se utrujen krepčal z vinom. Ko je Bauman opazil Marčiča, je sumil s koso proti njemu, kosa

je pa švignila tik mimo njegove glave in se zarila naravnost v srce banovinskemu mojstru Goleju, ki se je opotekel in zgrudil ter v 25. minuti izdihnil.

O groznem uboju se je raznesla hitro vest po vsej vasi. Gasilci so skušali nuditi smrtno zadetemu cestnemu mojstru pomoč, toda ves njihov trud je bil zaman. Njegovo truplo so prenesli na slivniško pokopališče, kjer bo danes popoldne razteleseno.

Med tem, ko se je Bauman pripravil na napad, je čakal zunaj na cesti pred gostilno njegov tovariš Martin Veronik. Ko je slišal vpitje in vik nekih žensk, je ustrelil s samokresom, katerega je naperil proti vratom, kjer je stal posestniški sin Franc Predikaka. Kroglja pa je zgrešila cilj in se zarila v steno. Orožniki so oba, Baumana in Veronika aretirali. Pri prvem zaslišanju sta priznala, da sta bila dogovorjena in da sta imela namen ubiti Marčiča, ki sta ga že delj časa hudobno sovražila. Danes dopoldne so orožniki pripeljali oba v Maribor in ju izročili v zapore tukajšnjega sodišča.

Manifestacije nacionalnega Maribora ob desetletnici rojstva prestolonaslednika Petra

PRIPRAVE ZA MANIFESTACIJSKI OBHOD. POZIVI MARIBORSKIH NACIONALNIH DRUŠTEV.

Ves jugoslovanski narod bo zelo svečano proslavil 10. rojstni dan prestolonaslednika Petra. Z manifestacijami, ki bodo po vseh krajih naše države, bo naš narod dokazal vdanost in zvestobo kraljevskemu domu. Predvsem pa se bo 10. rojstnega dne spomnilo naše Sokolstvo, katerega prvi starešina je kraljevič prestolonaslednik Peter.

V zvezi z manifestacijami, poziva uprava mariborske sokolske župe vse mestne in okoliške sokolske edinice: Maribor Matice, Sokola I., Sokola II., Sokola III., Sokola Studenci, Sokola Tezno in sokolsko četo Radvanje, da se polnoštevilno udeležijo z vsem svojim članstvom in z vso svojimi sokolsko mladino jutrišnjega manifestacijskega obhoda. Zbor sokolstva je točno ob 19. uri pred Narodnim domom, odkoder krene četrt na 20. uro na glavno zbirališče v Krekovo ulico. Sokolstvo se naj udeleži obhoda v civilu in z znakom. Društvene uprave in načelstva bodo morale odgovorjati za polnoštevilno udeležbo pri obhodu. Župna uprava MSZ.

Pevski zbor Glasbene Matice se zbere ob 19. uri pred dvorano »Union«. Matičarji, pridite vsi in točno z društvenim znakom!

Slovensko obrtno društvo poziva vse svoje članstvo, da se polnoštevilno udeležijo jutrišnjega svečanega spreveda. Mariborski slovenski obrtniki ne smemo ostati za drugimi društvi, zato je dolžnost slehernega izmed nas, da se obhoda udeležijo. Zbrali se bomo ob 19. uri v Gregorčičevi ulici med Gosposko in Vrazovo ulico.

Perunaši! Naše zbirališče je pred Narodnim domom ob 19. uri, od koder krenemo na glavno zbirališče. Udeležba pri sprevodu je strogo obvezna za vse člane in članice!

Napredkarji in Umunaši! Društveni upravi »Napredka« in »Umuna« vabita vse svoje članstvo in vso nacionalno srednješolsko mladino, da se v čim večjem številu udeležijo jutrišnjega manifestacijskega obhoda. Zbirališče je ob 19. uri v Gregorčičevi ulici, med Vrazovo in Gosposko ulico.

Strelici! Uprava strelskega okrožja poziva vse svoje edinice v mestu in okolici, da pridejo manifestirati jutri za rojstni dan našega prestolonaslednika. Strelici se zberejo v Gregorčičevi ulici med Vrazovo in Gosposko ulico.

Za ostala društva pa velja naslednji raspored:

Vojaška godba v Vrazovi ulici med Razlagovo in Maistrovo ulico.

Predstavniki oblasti, načelniki uradov,

občinski svetniki, častniški zbor pred realno gimnazijo.

Sokolstvo v Krekovi ulici, med Trubarjevo in Vrazovo.

Nacionalni železničarji, »Jadranska straža« in Viteške sekcije »Narodne odbrane« v Razlagovi ulici med Vrazovo in Prešernovo ulico.

Gasilci v Grajski ulici med Grajskim trgom in Gregorčičevo ulico.

Omladina na Jugoslovanskem trgu v delu med parkom in mariborskim gradom.

Pevska, prosvetna in druga društva v Gregorčičevi ulici.

Skavti in planinke na dvorišču pred Streharjevim stolpom.

Kolesarji v Maistrovi ulici med Vrazovo in Prešernovo, avtomobilisti in motociklisti na Trgu svobode; avtomobilisti z desne strani pred sedežem avtokluba v smeri proti parku, motociklisti v nasprotni smeri v isti smeri sporedno z mariborskim gradom.

Sprevod se bo pomikal po Vrazovi in Maistrovi ulici čez Zrinjskega trg in Kolodvorsko ulico na Aleksandrovo cesto čez Grajski trg po Vetrinjski, Jurčičevi in Gosposki ulici na Glavni trg pred rotovž.

Na rojstni dan N. Vis. prestolonaslednika Petra v sredo 6. septembra, se bodo služila bogoslužja v tuk. stolnici in mestni župnijski cerkvi ob 8. uri, v pravošlavni kapeli v meljski vojašnici ob 8. uri in v evangelijski cerkvi ob 10. uri. Ko končanih bogoslužjih se bodo sprejemale čestitke v sejni dvorani okrajnega načelstva v sobi šte. 38/I, kjer bo v ta namen vpisna knjiga.

Maistrovi borci se udeležijo korporativno prireditve v spomin 25-letnice znanih ptujskih dogodkov v Ptuj. Odhod v nedeljo z jutranjim vlakom z mariborskega glavnega kolodvora.

Maistrovi borci se zberemo k manifestacijskemu obhodu 5. t. m. pred realno gimnazijo točno ob 19. uri. Predsednik.

Jadranaši, pevci in tudi drugi člani! Jutri zvečer vsi k manifestaciji, ki jo priredi Jadranska straža v proslavo 10-letnice rojstva prestolonaslednika Petra. Zbirališče v Gregorčičevi ulici med Gosposko in Vrazovo ulico. Odbor.

Prošnje na vse javne funkcionarje. Uradni list lavantinskega kneževstva izdaja ordinariata v Mariboru štev. 1911/VII od 21. avgusta 1933 razglašja, da imajo v kratkem vsi župni uradi na primerno nedeljo izvesti dinarsko nabiralno akcijo v prid gradbenega fonda za zgradbo

azila tuberkuloznim bolnikom. Ker je na deželi efekt te zbirke odvisen le od krajevne propagande in agitacije vplivnih javnih delavcev, prosi Protituberkulozna liga v Mariboru vse učitelje in šolske vodstva, orožniške postaje, občinske odbornike in občine ter poštarije in finančarje, da skušajo kot javni funkcionarji po svojih močeh pomagati župnim uradom s primerno agitacijo, da bo uspeh tem večji. Vsak, ki bo pripomogel do uresničenja tega lepega, plemenitega in človekoljubnega načrta, bo gotovo imel prijetno notranje zadoščenje. Bodimo dobri in pomagajmo svojemu bližnjemu, ki ga trpinči morilka jetika in gotovo nam bo usoda v življenju naklonjena. En dinar na osebo in leto ni nobena žrtev. Mariborčani pa naj ostanejo vztrajni in ponosni na mesečni protituberkulozni dinar, ki naj ga izroče potom hišnega lastnika liginemu inkasantu.

Članom »Ljubljanskega podpornega društva«. Jutri dne 5. t. m. ob 19. uri v gostilni »Pri Belem zajcu«, Meljska cesta, važno zborovanje članov »Ljubljanskega podpornega društva«, za aktivne uslužbenke postaje Maribor gl. kol.

Legitimacije za znižano vožnjo. Netelovadeče članstvo Sokola in ostali udeleženci, ki se nameravajo udeležiti nedeljskih proslav v Ptuj, dobe legitimacije za znižano vožnjo v pisarni »Putnika« na Aleksandrovi cesti. Legitimacije za četrtinsko vožnjo, do katerih so upravičeni Sokoli, stanejo z znakom vred 7 Din, legitimacije za polovično vožnjo, katerih se lahko poslužijo vsi drugi udeleženci, pa stanejo z znakom vred 10 Din.

Javna zahvala. Gradbenemu fondu za gradbo azila PTL v Mariboru so darovali sledeči dobrotniki, in sicer: Društvo mestnih uslužbencev v Mariboru 100 Din, odbor Ribarskega društva v Mariboru 90 Din, krajevni odbor Rdečega križa na Prevaljah 100 Din, Prvo delavsko telovadno in kulturno društvo »Svoboda« v Mariboru 20 Din, Združenje stražnega osebja kaznilnic v Mariboru 50 Din in podporno društvo paznikov moške kaznilnice v Mariboru 50 Din. Vsem društvom izreka Protituberkulozna liga v Mariboru najprišrečnejšo zahvalo.

Velika invalidska tombola tukajšnjega krajevnega odbora UVI je bila včeraj popoldne na Trgu svobode ob izredno veliki udeležbi občinstva iz mesta in najširše okolice ter ob prav lepem vremenu. Glavnih devet tombol so dobili naslednji srečnejši: I. tombolo: 4000 Din v gotovini ključavničarski pomočnik Josip Jezernik iz Ruš; II. tombolo: 1000 Din v gotovini trgovski nastavljenec Ivan Sicerl iz Maribora; III. tombolo: 500 Din v gotovini slikar Alojzij Rues iz Maribora; IV. tombolo: 500 Din v gotovini viničar Blaž Plohl iz Ruš; V. tombolo: 500 Din v gotovini dijak Vladislav Blažič; VI. tombolo: 500 Din v gotovini Ivan Stupan iz Ruš; VII. tombolo: 500 Din v gotovini ključavničarski pomočnik Franc Benedik iz Maribora; VIII. tombolo: voz premoga soproga trgovskega potnika Roza Stančičeva iz Maribora in IX. tombolo: življenjske in oblačilne potrebščine delavka Ivana Pezdickova iz Maribora. Prireditveni odbor se prav iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so prispevali k lepemu uspehu tombole.

Zobozdravnik dr. Fran Stamol zopet ordinira.

Zobni atelje M. Schutta, Maribor, zaprt od 4. do 10. septembra 1933.

Grajski kino. Samó še v ponedeljek in torek vesela opereta »Ljubezen neprimagljivi diktator«. Renate Müller, Georg Aleksander. V sredo se začne najlepši in najboljši film letošnjega leta: »Sveta prešestnica«. (Morala in ljubezen. — Ljubi, ker je plačana.) »Sveta prešestnica« je film svetovnega slovesa. V glavnih vlogah Greta Mosheim, Oskar Homolka, Camila Horn, Johannes Riemann in pa srčkana Petra Unkel. Ob delavnikih predstave ob 4., pol 7. in pol 9. uri, ob nedeljah in praznikih tudi ob pol 3. uri.

Kino Union. Do vključno torka veliki film Edgarja Wallacea »Skrivnostna vrata«, ki vedno polni kinematografe. Od srede dalje najnovejši film najlepšega filmskega igralca in ljubljence ženskih src Romana Novare »Sin Indije«. Krasen ljubavni film, poln romantike in lepih posnetkov! Prvi ameriški film letošnje produkcije v nemškem jeziku.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatenje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo« vodo, ker se lahko použije in se mlo odpira joči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov.

Krvav pobjo v Studencih

V soboto zvečer je prihitel na orožniško postajo v Studencih neki dijak in povedal, da je naletel s svojimi tovariši, s katerimi je odhajal na Pohorje, na cesti blizu studenškega pokopališča na na tleh ležečega mlajšega moškega, ki je bil v popolni nezvesti in ves oblit s krvjo. Orožniki so se takoj podali na omenjeni kraj in našli tamkaj nevarno ranjenega viničarja Karla Skoka iz Pekar, ki so ga dijaki spravili z raznimi okrepčili k za-vesti. Ranjenec, ki je imel več nevarnih ran na glavi, mimo tega pa je bil zaboden tudi s koso v levo stran hrbta in je imel napol odsekano levo uho, je izpovedal, da se je vračal proti domu v družbi nekega Rudolfa Petelina, s katerim je po opravljeni košnji pri nekem kmetu v Kamnici izpil v neki studenški gostilni precej vina in se nato z njim sporekel na cesti. Petelin se ga je dejansko lotil z rokami in koso ter ga nevarno poškodoval. Skoka so v bližnji hiši zasilno obvezali, nakar je bil odpravljen domov. Verjetno je, da ga bodo morali prepeljati na zdravljenje v mariborsko bolnišnico, ker so njegove poškodbe zelo nevarne.

Poskušen beg iz življenja. Zadnje znanje delovnega časa železniškim delavcem, je pretreslo marsikatero revno družino. Tako je tudi težko gospodinjica žena železničarja Megliča v Pekrah in teko preživljala kopico otrok. Zadnje dni pa je reva obupala nad življenjem in sklenila napraviti konec trpljenju. Včeraj jutraj okrog osme ure se je zaklenila v sobo in izpila večjo količino lizola. Ker je delj časa ni bilo na spregled, so jo pričeli klicati otroci. Ko pa se mati le ni oglašala, je starejši sin splezal na okno in opazil, kako se zvija na postelji. Na kričanje otrok so prihiteli sosede, ki so s silo odprli vrata ter takoj poklicali mariborske reševalce, ki so nesrečno ženo nezvestno prepeljali v bolnišnico in jo takoj rešili prostovoljne smrti.

Tri nesreče pri delu. V soboto zvečer je bil zaposlen z razrezavanjem mesa 26-letni mesar Viljem Pliberšek s Pobrežja. Nenadoma mu je zdrknil nož ob gladki kosti in se mu globoko zasadil v trebuh. — Pri delu je zgrabil stroj v neki tukajšnji tovarni 40-letnega tkalca Franca Berliča iz Zrkovske ulice na Pobrežju in mu zmečkal dva prsta na levi roki. — Podobna, le še hujša nesreča je doletela delavca Jakoba Flega z Meljske ceste, ki je zašel z desno roko med valjarje sušilnega stroja v »Mariborski tekstilni tvornici«, ki so mu nevarno poškodovali roko do komolca. Vse tri poškodovance so prepeljali tukajšnji reševalci s svojim reševalnim avtomobilom v bolnišnico.

Tatovi zopet na delu. Mesarju Josipu Cafu je nekdo odpeljal v soboto zvečer med 19. in 20. uro izpred njegove mesnice na Kralja Petra trgu 1500 Din vredno skoraj rovo moško kolo znamke »Rekord«, ki pa še ni imelo nove evidenčne številke. — Vrtnarju Ambrožu s Koroške ceste je neznan ljubitelj eksotičnih rastlin izmaknil s stojnice na Glavnem trgu predvčerašnjim dopoldne lep kaktus. — Izpod sedeža na tovornem avtomobilu je izginila šoferju Martinu Straki, ko je stal avtomobil na Nassimbenjevem dvorišču, velika zračna sesalka. Istočasno mu je zmanjkal tudi njegov suk-njič, ki ga je pa tat vrnil po domačem hlapcu lastniku, dočim tega s sesalko ni storil. Tatvine je osumljen neki ključavničar, denec, ki ga sedaj išče policija.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nag-njenosti h krvavitvam in napadih kapi za sigura »Franz Josefova« grenčica lahko izražanje črevesa brez vsakega napora.

Naša Prlekija za narodno in državno edinstvo

VELIČASTEN POTEK PRVEGA KMEČKEGA PRAZNIKA NA CVENU PRI LJUTOMERU.

Včerajšnji dan bo ostal v politični zgodovini naše Prlekije v neizbrisnem spominu, kajti pokazal je, da so naše Mursko polje, Prlekija in Ljutomerske gorice odločno v taboru vsedrjavne jugoslovanske politike. Združeno z raznimi jubilejnimi proslavami, se je vršil včeraj na Cvenu pri Ljutomeru Prvi kmečki praznik pod pokroviteljstvom g. senatorja dr. Mirosława Ploja ter ob navzočnosti ministra za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivana Pucija, bana dravske banovine g. dr. Draga Marušiča, pomočnika ministra notranjih zadev g. dr. Dragomirja Lukiča, senatorjev gg. dr. Ploja, dr. Rajarja in dr. Rožiča ter narodnih poslancev gg. Zemljiča, Petovarja in Benka. Med drugimi odličnimi gosti smo pa videli tudi inspektorja Privilegirane agrarne banke g. Miloša Štiblerja, ministra v pokoji g. dr. Vekoslava Kukovca, 10 češkoslovaških vinogradnikov pod vodstvom državnega vinarskega inspektorja Bohuslava Jermařa, ki so prispeli preko Avstrije in Gornje Radgone na ekskurzijo po naših vinorodnih gorah ter razne druge odlične goste.

Proslava se je začela zjutraj v Ljutomeru s slovesno mašo, malo pred 10. uro pa s sprejemom g. ministra Ivana Pucija in bana g. dr. Marušiča na Glavnem trgu, kjer se je zbrala ogromna množica ljudi od blizu in daleč z vrsto kmečkih konjenikov v narodnih nošah in lepo okrašenih kmečkih vozov, ki so predstavljali v skupinah razne panoge kmečkega gospodarstva. Gg. ministra in bana so pozdravili tu ljubomski podžupan vet. svetnik g. Škof, zastopnik kmečkih fantov in deklet Marko Slavič, zastopnica kmečkih deklet Elica Slavičeva, ki ju je okitila s cvetjem, zastopnik murskega sokolskega okrožja načelnik br. Stopar in zastopnik cvenskega Sokola br. Mikl. Za pozdrave se je zahvalil minister g. Pucelj. Po sprejemu se je razvil čez Cven na Moto veličasten sprevod, katerega je tvorilo okoli 50 vozov, mnogo konjenikov v narodnih nošah, kolesarjev in pešcev z godbo na čelu. Vse hiše ob cesti so bile okrašene z državnimi zastavami, cvetjem in zelenjem. Na Moti, kjer so bile glavne prireditve, je pa pozdravil došle goste cven-župan g. Roškar, a odgovoril mu je g. ban dr. Marušič.

Sledila je slavnostna seja Zadruga za rejo žrebet, katero je otvoril župan g. Roškar s pozdravom navzočim in spominom na dva že pokojna ustanovitelja zadruga, barona Rosmanita in Jožka Rajha, kateremu so zjutraj položili hvaležni konjereci venec na grob. Nato je govoril o delu in pomenu zadruga ter se spomnil

tudi Nj. Vel. kralja Aleksandra, kateremu so navzoči vzdiknili trikratni »Živio«, godba pa je intonirala »Bože pravde...« Za njim je pozdravil sejo predsednik Konjerejske zadruge za dravsko banovino, narodni poslanec g. Petovar, dočim je g. minister Pucelj govoril o pomenu zadruga in kmetijstva. Govornikom se je zahvalil predsednik g. Alojz Slavič, želeč, da bi ostalo delo tudi v bodoče tako plodonosno, kakor je bilo v prvi četrtini stoletja.

Po slavnostni seji je bilo v gostilni ge. Katike Rajhove skupno kosilo, pri katerem so napili Prvega muropolskega kmečkemu prazniku banovinski svetovalec g. Skuhala, pozdravljajoč posebno brate Čehoslovake, predsednik pripravljalnega odbora praznika g. Lukežič ter narodni poslanec g. Jakob Zemljič.

Ob 14. uri so se pričele na dirkališču na Moti kmečke konjske dirke pod pokroviteljstvom senatorja g. dr. Mirosława Ploja. Po drugi dirki, se je zgrnila ogromna množica ljudi, štejoča 6 do 7.000 glav, okoli glavne tribune, s katere je sporočil g. senator Ploj, da hočejo navzoči ministri, ban, senatorji in poslanci spregovoriti tudi nekaj političnih besed. Takoj nato je podal besedo g. ministru Ivanu Puciju, in v svojem obširnem govoru je govoril o svetovni gospodarski krizi, kmetijstvu, naši notranji politiki in bodočih občinskih volitvah. Poudaril je, da je v interesu kmečkega stanu, da je vedno aktiven, da se nikdar ne loti abstenenčne politike, marveč se vedno aktivno udeležuje dela vlade. Vlada ima najboljšo voljo in s trudom pripravila razne nove zakone in reforme za izboljšanje sedanjega stanja. Ovire so ogromne, toda z dobro voljo in potrpežljivostjo jih bomo naposled le premagali. Nadalje je govoril proti inflaciji, proti demagogiji nekaterih politikov bivših strank ter apeliral na vse navzoče, naj se ne dajo od njih zaslepljati, marveč naj pri prihodnjih občinskih volitvah, ki se bodo vršile takoj po komasaciji občin, izberejo za voditelje najnižjih avtonomnih enic sposobne in resne ljudi. Politika 6. januarja nam je začrtala pota, nej smo zvesti sedaj in bomo tudi v bodoče!

Tem njegovim besedam je sledilo navdušeno odobravanje, katero je prekinil šele govor g. bana dr. Marušiča, ki je govoril o delu in stremiljenih banske uprave ter o pomenu kmečkega stanu za državo. Pri združevanju občin, je dejal, bodo nastala gotovo tudi mnoga nezaodvoljstva, toda banska uprava bo vedno rada upoštevala vse upravičene želje in pritožbe in jih bo v okviru zakonov tudi ugod-

no rešila. Naši sedanji politiki je postavil temelje naš vladar (Živo kralj Aleksander) in ona nam mora zato tudi dajati smernice za bodočnost.

Naposled so spregovorili narodni poslanec g. Petovar, izražajoč upanje, da bo pri prihodnjih občinskih volitvah ljubomski okraj v polni meri pokazal, da je zvest narodu in državi, zastopnik Zveze društva kmečkih fantov in deklet g. Vlado Kreft od Sv. Jurja ob Ščavnici, g. poslanec Zemljič in senator dr. Ploj, ki se je zahvalil navzočim za čas, ki so ga posve-

tili govorom. Nadaljevale so se nato dirke, o katerih bomo še poročali, kakor tudi o razstavi konj in goveje živine.

Tako je naša ponosna Prlekija včeraj na jasn in nedvoumen način dokumentirala, da se smemo v vsakem oziru zanesti nanjo. Zato smo trdno prepričani, da bodo tudi prihodnje občinske volitve v ljubomskem okraju prav tako triumf za JNS in njeno vsedrjavno politiko, kakor je bil včeraj Prvi kmečki praznik na Cvenu, ki, kakor je naglasil g. minister Ivan Pucelj, nikakor ni bil zadnji.

Ptuj

Vozne olajšave za ptujske svečanosti

Naknadna in spremenjena odobritev.

Na prošnjo podružnice CMD in Sokolskega društva v Ptujju je dovolilo prometno ministrstvo z odlokom MS št. 19.590 z dne 1. t. m. naknadno in spremenjeno znižano vozno na državnih železnicah udeležencem proslave 25-letnice septembrskih dogodkov v Ptujju, ki bo 8., 9. in 10. septembra, in sicer: telovadcem Sokolom, ki bodo prisostvovali ptujski proslavi, brezplačno vozno, članom Sokolskih društev četrtnsko in vsem ostalim udeležencem polovično.

Vozne olajšave veljajo od 4.—14. septembra za vse vlake, razen ekspresnih. Člani Sokolskih društev kupijo na odhodni postaji polovično vozno karto na podlagi lastne sokolske in legitimacije ptujskega Sokolskega društva (moker žig). Ta vozni listek velja za brezplačen povratek le s potrdilom pripravljalnega odbora za proslavo in Sokolskega društva v Ptujju.

Vsi drugi udeleženci kupijo na odhodni postaji cel vozni listek, ki velja tudi za povratek s potrdilom pripravljalnega odbora za proslavo in ptujskega Sokolskega društva (moker žig).

Zaključek krojaškega tečaja v Ptujju

Dne 28. tm. se je zaključil pettedenski krojni tečaj za krojače, ki ga je priredila na pobudo krojaške zadruge v Ptujju kralj. banska uprava. Tečaj je obiskovalo 9 nojstrov in 16 pomočnikov. Nekateri so hodili cele 3 ure daleč, kakor n. pr. iz Sv. Urbana in Sv. Andraža. Tečaj je vodil strokovni učitelj g. Alojzij Knačelj, ki nam je poleg krojnega risanja dal tudi navodila o mojstrskih preizkušnjah in obrtni kalkulaciji.

Pri zaključku so bili navzoči gg.: Ant. Kveder, ravnatelj meščanske šole in Blaž Pihler, načelnik ter Ivan Kristanič kot podnačelnik krojaške zadruge.

G. Kveder je v svojem nagovoru na udeležence omenjal potrebo večje izobrazbe, najsibo na šolskem ali strokov-

nem področju, ker le dobro izšolan obrtnik more klubovati v današnji konkurenčni borbi. G. Pihler je poudarjal, naj cenijo to, kar so se učili v šoli, se zahvalil banski upravi za prireditve tečaja in g. učitelju za požrtvovalnost, zadrugi pa, ki skrbi za izobrazbo svojih članov in tudi, ker uvideva današnji položaj obrtnika, da je tečaj podprla finančno in s tem pripomogla, da so tečajniki imeli manjše stroške. Povdarjal je tudi, da so tečajniki že med tečajem pričeli delati po sistemu in navodilih, ki so jih dobili v šoli in jim je izpadlo vse prav dobro in upa, da bodo v bodoče v ptujske krojače dobile zaupanje tudi tiste stranke, ki ga doslej niso imele.

G. učitelj je rekel, naj udeleženci ne pozabijo hvaležnosti tistim, ki so pripomogli, da se je tečaj vršil, n. pr.: Zadrugi in zborničnemu svetniku g. Senčarju, ter obljubil še nadaljnjo pomoč udeležencem.

Čez nekaj tednov bo pod istim vodstvom tudi tečaj za šivilje.

Pripravljalni odbor za proslavo septembrskih dogodkov v Ptujju naznanja, da se bo vršil v nedeljo, 10. t. m. v ptujskem Narodnem domu slavnostni skupni obed. Zato prosi pripravljalni odbor vse podružnice CMD in vsa sokolska društva, da prijavijo najkasneje do 7. t. m. točno število udeležencev za slavnostni obed. Cena za vsako osebo znaša 25 Din. — Odbor.

Soklostvo

Sokol Maribor I. Redna telovadba za žensko deco bo ob ponedeljkih in četrtnkih, in sicer za malo deco od 4—8 let od 14.—15. ure, za srednjo od 8—11 let od 15.—16. ure, za večjo od 11—14 let od 16.—17. ure. Prvi telovadni dan bo v ponedeljek, 11. t. m. Podnačelnica.

Poslušen otrok.

Mali Bogdan je nagajal in ni smel za kazneni ziniti med obedom. Preden so sedli h kosilu, ga je oče poslal še po pol litra vina v klet.

Po kosilu mu je rekel oče, da zopet lahko govori.

— Hvala Bogu, je odgovoril Bogdan, da spet lahko govorim. Pipe pri sodu nisem mogel zapreti...

Po obmeinih potih

VTISI ŠTIRIDNEVNE EKSPEDICIJE V OBMEJNE PLANINE NA KOBANSKEM

Stara in preizkušena stvar je, da je cesta tista žila, po kateri se pretaka narodni, kulturni in gospodarski napredek. Tam, kjer so dobre ceste, tam je vse pulzirajoče, tam je življenje, tam je pa zaostanost, počasnost in mrtvilo. Prav tako stara in preizkušena je pa tudi resnica, da je vsaka, bodisi samo narodna ali tudi državna meja vse bolj važna za obstoj in razvoj naroda in države, kakor zaledje. Če je meja slaba, kulturno in gospodarsko zaostala, potem ni trdna in ni varna, če pa ni varna, tudi zaledje ni varovano.

Teh resnic bi se morali zavedati, kadar imamo v mislih mizerno stanje naših cest na Kobanskem. Značilno za interese naše javnosti je dejstvo, da 60 km dolga kobanska meja nima razen ene ceste (iz Marenberka čez Radelj v avstrijski lvnik) nikakšne boljše zvezde z zaledjem. Tako so vsi obmejni kraji, čeprav so po politični, narodni, kulturni in gospodarski usodi zvezani z Jugoslavijo, navezani le na slabe steze in gozdne slabe poti. In vendar bi bile tudi iz strateških ozirov neobhodno potrebne vsaj dobre vozne ceste iz Dravske doline na kobanske grebene. Cestni odbor mariborskega okraja je na to že mislil in tudi že potrebno ukrenil: cesta od Sv. Ožbolta

ob Čermenici je bila projektirana do Kaple in Sv. Duha, zaradi pomanjkanja sredstev pa so bila dela po kratkih kilometrih ustavljena. Pred leti se je govorilo tudi o grebenški esti preko Kobanskega. Na škodo meje je zaradi ostalih razmer končno tudi ta projekt propadel...

Tako je tolmačil član naše ekspedicije, ko smo stopali po slabih stezah in cestah proti Gradišču. Ni to vas, je nekaj hiš brez cerkve je združenih na križpotju treh cest (k Dravi, v Lučane in na Kaplo). Od kar je Sv. Duh izgubil novo šolo, je obstojala tukaj enorazrednica za deco iz okolišev Kapla in Sv. Duha, ki pa bi morala nad eno uro daleč v šolo. Učilnica je v skromni hiši poleg žage in učitelj ima majhno sobico kar poleg učne sobe. To je izredno skromna šolska postojanka, za katero žrtvujejo prebivalci nekaj najemnine. Domačini so zelo navdušeni za šolo, zato se je CMD odločila, da nadomesti bridko izgubo duhovske šole z novo zgradbo v Gradišču. Kakor vse kaže, se bo prihodnje pomlad pričelo delo za novo prosvetno postojanko ob Čermenici. Glavna zasluga za oživitvorenje te prepotrebne šole pritiče predvsem CMD, podružnici v Mariboru, zlasti pa agilnemu obmejnemu poborniku g. Tomažiču, šolskemu nadzorniku za levi breg. Niemu so prebivalci Gradišča hvaležni, da se je zasilna šola mogla obdržati vsaj sedanjih 12 let. Saj je grozila že večkrat nevarnost, da se šola ukine, čeprav šteje 50 otrok! Dve leti je bila šola brez učite-

lja in je pouk trikrat na teden prostovoljno in brezplačno opravljal šol. upravitelj J. Križnič od Sv. Duha, in to poleg rednega pouka na svoji šoli. To je požrtvovalnost brez primere, obenem pa dokument križev in težav obmejnega šolstva ob naši severni meji.

Gradišče je ona svetla točka našega pohoda, ki kaže vsaj z medlim žarkom boljše bodočnost težko prizadeti obmejni grudi.

V.

Kapla nekdanj in danes. Zaslužni mejaš.

Gostoljubje. Izzivanja Avstrijcev. Po treh urah smo dosegli Kaplo — našo novo postojanko. 800 metrov visoka mična vas je poleg Sv. Duha najvažnejša turistovska točka na Kobanskem. Razgleda sicer ne mudi toliko kakor Sv. Duh, je pa sicer lepa vasica za miru iskajočega letoviščarja. Tako nekako pravi Badjura v svojem Vodiču.

Kapla je bila zaradi preslabih kulturnih stikov s slovenskim ozemljem najbolj ponemčena vas na Kobanskem. Ni nam bilo do tega, da bi iskali krivce, saj vem, da se je potujočevanje vršilo cela desetletja v šoli in cekvi, zato ni čuda, če je narodna zavest v veliki meri zamrla, o državljanski zavesti pa je bilo težko govoriti, zlasti, ker je vas pripadla Jugoslaviji šele junija 1919. leta.

Z zadoščenjem pa smo mogli ugotoviti, da so v tem obmejnem predelu tudi zavedni in zelo zaslužni narodni ljudje, ki so vredni občudovanja. Vzlic nešte-

oviram in težkočam (Kapla in Sv. Duh sta spadala pod okrajno glavarstvo Lipnica in pod graško škofijo!), se miso ustrašili izpovedati svojega narodnega prepričanja. V odseku Sv. Duh—Kapla so posebno znani trije vrli obmejni poborniki: Franc Vraber, posestnik (brat mariborskega stolnega kanonika), ki je še vsaj deloma mogel obdržati Kaplo pod slovenskim vplivom. Odlikovan je bil z redom sv. Save. Posestnik Jakob Gradišnik v Gradišču in posestnica Roza Urlaub v Sp. Kapli sta bila odlikovana z zlato kolajno za državljanske zasluge.

Gospa Urlaubova — kapelska »Jean d'Arc« — gospodinja na ponosni kmetiji na hribčku pol ure pod Kaplo. Prijazno vabi obmejne potnike na okrepčilo v svojo gostoljubno hišo. Za časa državne razmejitve je bilo tukaj žarišče narodne zavesti; tu so se zbirali obmejni poborniki, delali načrte in od tukaj obveščali somišljenike o vseh dogodkih in ukrepih za čim boljši potek razmejitve. Razumljivo, da so nasprotniki pogosto napadali narodne temelje Urlaubove hiše, ki so pa ostali nerazrušljivi. Gospa je slej ko prej navdušena Jugoslovanka, kakršnih ne pozna mnogo niti naše zaledje! Povsem nepričakovano odkritje je bilo to za našo ekspedicijo, zastrmeli smo in gospe iskreno čestitali. Ob prvi priliki jo obiščemo spet, da nam pove kaj iz svojega boja za takrat še »nemško« Kaplo.

(Konec jutri)

Marlj Skafan:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Prepovedujem senatorju Tutalisu, da bi blatil mojo hčerko in mene. Vse kar je povedal, je nesramna izmišljotina. Senator si jo je izmišlil zato, da bi zakril resnico, ki sem jo pravkar povedal. Gospodje senatorji, presodite sami in odgovorite!«

Toda senatorji se niso genili. Obsedeli so na svojih mestih in nemo zri v tla. »Govorite!« je zagrmel Semis Ramis. Toda zopet se nihče ni odzval njegovemu pozivu.

»Vi molčite?« je dejal po kratkem molku predsednik z dosti bolj negotovim glasom. »Zakaj molčite? Zakaj ne odgovorite?«

»Zato, ker vejo vsi, da je to, kar sem povedal, čista resnica!« je odgovoril senator Tutalis in s tem presekalo grozečo tišino.

»Vi to veste?« je vzkliknil predsednik.

»Da, vemo,« so odgovorili po vrsti vsi senatorji.

Tutalis je zmagovalno dvignil glavo.

»Vi to veste... Kako? Od kdaj?« je znova vprašal Semis Ramis in se zdrnil.

»Že davno, kakor vejo tudi mnogi drugi v Oceanopolisu,« je spregovoril naposled senator Belis. »Ljubezen princeze Intele

do doktorja Doljana že davno ni več skrivnost. O njej smo hoteli spregovoriti že na prejšnjih sejah, toda samo zaradi obzirnosti in spoštovanja do vas, visoki gospod predsednik, smo to odlašali. Naša dolžnost je bila razčistiti vprašanje njune ljubezni, kajti po ustavi naše vladavine postane mož princeze Intele vaš naslednik in vladar Oceanopolisa. Kako naj dovolimo, da bo postal to tujec, ki je samo naš ujetnik, tujec, ki ni naše krvi in našega rodu? Take nečrvenosti podmorsko ljudstvo nikoli ne bi moglo mirno dovoliti.«

»Od kod veste to, da ljubi moja hčerka doktorja Doljana?« ga je prekinil predsednik.

»To vemo iz govoric, ki niso neosnovane. Senator Tutalis in ministerialni tajnik Nubis sta princeso in doktorja sama zalotila v skriti utici Semisovega parka, ko sta se objemala in poljubljala...«

»Je to resnica, senator Tutalis?« je vprašal predsednik z ubitim glasom.

»Je! Če ne verujete meni, pokličite tajnika Nubisa!« je odgovoril ponosno Tutalis.

»Potem sva zamotana v to peklensko zadevo oba, vi in jaz,« je vzkliknil Semis Ramis Tutalisu. »Sedaj je rešitev zadeve najina skupna stvar. Zato prepu-

ščam vam, senatorji, do odločite, kaj naj ukrenemo...«

»Predlagamo takojšnjo aretacijo doktorja Doljana!« je vzkliknil senator Belis.

»Dobro, primite ga!« je odločil predsednik.

XLI.

Dasi so bila odkritja, ki so s tako krupto resničnostjo segla v obe vodilni rodbini Oceanopolisa prej vredna sočuvstvo vanja kakor posmeha, so vendar pripravila rodbinam višjih neznansko veselje. Spricho dejstva, da sta v Doljanove ljubzenske zadeve zapleteni hčerki predsednika in notranjega ministra, so bile vse klepetulje tako zaposlene, da so to zaposlenost prenašale celo na one iz nižje družbe višjih. Škodoželjnost, ta najgrša lastnost človeška, se je pokazala ob tej priliki tudi pri visoko kulturnem potomstvu starih Atlantov v vsej svoji ostudni nagoti in povedala, da ostane človek v svojem najglobljem bistvu vedno samo človek, pa naj bo na zunaj najbolj popoln. Saj pa je bila ta afera tudi snov, kakršne podmorske že deset in desetletja ni doživelo.

Med tem, ko so klepetulje strastno glodale vrženo in mastno kost, se je pa vladar na vse načine trudila, da bi spravila zadevo na pot, ki bi čimprej privedla do rešitve in zabrisanja. Ker sta bila Semis Ramis in Tutalis sama osebno prizadeta, sta morala po starem običaju prepustiti predsedstvo do rešitve zadeve najstarejšemu senatorju Belisu. Senator Belis je takoj odredil, da se doktor Doljan prime

in privede v predsedstvo. To se je zgodilo na tako diskreten način, da tega nihče ni opazil.

»Gospod doktor,« je dejal senator Belis, ko je Doljan stal pred njim v predsedniškem kabinetu. »sami že veste, zakaj so vas privedli sem. Po pogovoru s predsednikom Semisom Ramisom so se stvari tako zapletle, da je razrešitev nujna, ker gre mimo drugega tudi za osnovne interese vlade. Vi ste povedali predsedniku, da vas je zalezovala gospodična Moraja, senator Tutalis pa je odkril predsedniku, da ste ljubimec princeze Intele. Povejte mi, kaj je resnica?«

»Lahko bi tajil,« je odgovoril Doljan premagujoč notranje razburjenje. »toda prepričan sem, da mi to prav nič ne bi pomagalo, in mirno tega tudi ne bi bilo južno. Gospod senator, res je oboje. Gospodična Moraja me je zasledovala in vse kar sem neprijetnega doživel v Oceanopolisu, vse je bilo le njeno delo. Ljubim je nisem nikoli in je tudi sedaj ne ljubim. Vse, kar sem storil, je bilo to, da sem se je izogibal in se branil njene ljubezni, v katere iskrenost nikoli nisem verjel. Kako prav sem imel, so mi potrdili drugi, a prepričan sem se tudi sam. Prav tako odkrito pa priznavam tudi, da ljubim princeso Intele. Ljubim sem jo že takrat, ko se mi še sploh sanjalo ni, da bom na dnu Atlantskega oceana našel namesto razvalin naselbino živih ljudi, potomcev slavnih Atlantov. Njena podoba mi je stopila prvič pred oči že v sanjah na ladji. Tudi ona me je poznala že takrat.«

(Dalje prihodnjik.)

Sport včerajšnje nedelje

ASK Primorje:SK Železničar 5:1 (1:1)

Včeraj je edini slovenski zastopnik v nacionalni ligi, ASK Primorje, gostoval v Mariboru ter odigral na novem igrišču SK Železničarja na Tržaški cesti prijateljsko tekmo proti domačemu SK Železničarju. Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Primorje: Stare, Hassl, Bertoncelj I, Zemljak, Slamič, Boncelj, Slamberger, Makovec, Bertoncelj II, Jež, Zemljak.

Železničar: Jandl, Frangeš III, Wagner, Efferl, Frangeš I, Glavič, Ronjak, Pavlin, Pezdikec II, Konrad, Pezdikec I.

Ljubljanski gostje, ki so nastopili v trenutno najmočnejši postavi, so napravili zelo simpatičen vtis ter so zmago — dasi je izražena nekoliko previsoko — popolnoma zaslužili. Moštvo je zaigralo z znanjem, voljo in vztrajnostjo in pokazalo od svojih zadnjih nastopov v Mariboru velik napredek. Najmočnejši del ima v napadu, kjer je ves kvintet razmeroma dobro vigran, tehnično prav dober in v vseh pozicijah zelo nevaren. Krila so izredno hitra in so s svojim naglim prena-

šanjem žoge ustvarjala marsikatero nevarno situacijo, če niso kar sama pošiljala žog naravnost v mrežo. Tudi krilska vrsta je v kritju — in pa ofenzivno sploh — prekašala domačo. V ožji obrambi se je posebno odlikoval Bertoncelj, dočim vratar Starec ni pokazal nič posebnega. Pohvalno je treba še omeniti, da so bili gostje zelo disciplinirani in fair.

Enajstotica SK Železničarja je včeraj spet pada iz ekstreme v ekstrem. Vsi njeni deli — razen vratarja — so bili daleč pod običajno formo in so grešili sem in tja tako primitivno, da so napravljali vtis podrejenega nasprotnika. Najbolj klavarno je bilo naprežanje napadalne vrste, ki po odmoru sploh ni bila več upoštevanja vredna formacija. V prvem polčasu je napadalna vrsta pokazala nekaj odločnejših sunkov, po Pavlinovem častnem голу si je ustvaril napad še nekaj zrelih situacij, toda mreža ni našla nobene žoge več. Krilska vrsta je imela spricho hitrega in dobro vigranega nasprotnikovega napada precej težavno nalogo, ki jo je za silo opravila; v splošnem se je preveč držala lastne polovice, tako, da je lastni napadalni kvintet, zlasti v drugi polovici, če-

sto »visel« v zraku. Ožja obramba je storila svoje; končno je bil del bremena, ki je padel nanjo, vendar prevelik. Vratar Jandl je pokazal nekaj lepih parad, za najmanj dva gola pa nosi on odgovornost. Čudno je, da moštvo SK Železničarja kljub temu, da ima v svoji sredi najmanj polovico dobrih moči, ne more priti v formo, na katero bi se lahko zanesli. Igra je bila v prvem polčasu odprta ter so imeli Železničarji več od igre, v drugem polčasu pa so proti koncu vidno popustili.

Sodil je g. Bergant.

V predtekmi je rezerva SK Železničarja zmagala nad rezervo ISSK Maribora s kazenskim rezultatom 14:3 (4:1)! Sodil je g. Kopic.

Popoldne se je na igrišču ISSK Maribora odigrala prijateljska tekma med ISSK Mariborom in SK Svobodo. Rezultat je bil:

ISSK Maribor : SK Svoboda 7:0 (5:0).

ISSK Maribor je bil v vsakem oziru boljši nasprotnik. Sodil je g. Vesnaver.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Hajduk:Gradjanski 2:0 (2:0).

Osijek: Concordia:Slavija 4:3 (2:2).

Sarajevo: Slavija:Hašk 3:1 (1:0).

Novi Sad: BSK:Vojvodina 2:1 (2:0).
Beograd: Jugoslavija:BASK 2:0 (2:0).
Ljubljana: Ilirija:Austria (Celovec) 4:4 (1:0).

Čakovec: Medmestna tekma Čakovec:Varaždin 2:1 (1:0).

Split: SK Split:Tri zvezde (Apatin) 4:0 (2:0). Kvalifikacijska tekma za vstop v nacionalno ligo.

Gradec: Sportklub:GAK 4:0 (2:0), Hašk:Sturm 3:2 (2:2).

Milan: Ambrosiana:Avstria 2:1 (2:0).

LAHKA ATLETIKA.

SSK Maraton premagal SK Železničarja.

V tekmovanju za prvenstvo mariborskih klubov je bil v soboto in v nedeljo prvi dvomatch, in sicer sta pomirila svoje sile SSK Maraton in SK Železn. Tekmovanja so bila v soboto popoldne na Livadi ter deloma na prostoru ISSK Maribora, v nedeljo dopoldne pa na Mariborskem otoku. Dvojboj se je končal z zmago SSK Maratona, ki je dosegel 15.634,385 točk, dočim si je SK Železničar priboril 15.222,63 točk. Organizacija je bila v splošnem zelo dobra. Dosežene rezultate bomo objavili v jutrišnji številki.

Mali oglasi

Razno

VSakovrstne cvetlice v lončkih kakor tudi šopke in vence dobite v novootvorenih cvetličarni A. Požar, Gosposka ulica 36 (palača banovinske hranilnice). 3300

DOBRO MLEKO se dostavlja na dom po 2.—Din. Naslov v upravi »Večernika«. 3296

MARTIN SAFRAN, sobo-črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ulica 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 2925

Prodaj

NOVA, ZIDANA HIŠA na prodaj. Pobrežje, Stanko Vrazova ulica 13. Vzamem polovico s hrenilno knjižico. 3295

KNJIGA »HISTORIJA NAŠIH RATOVA« s slikarji, geografskimi kartami, z opisom vseh strahot vojne od leta 1912 do 1918, ceneno na prodaj. Naslov v upravo »Večernika« pod »Dobro ohranjena«. 3217

MODERN LESTENEC

s tremi žarnicami poceni na prodaj. Naslov v upravi »Večernika«. 6008

ŽELEZEN ŠTEDILNIK, dobro ohranjen kupim takoj, Naslov v upravi »Večernika«. 6009

Sobo odda

ODDAM MALO OPREMLJENO SOBO, čisto, z vso oskrbo, dvema gospodoma ali dijakoma. Pristaniška ul. 2, zraven Vodnikovskega trga. 3299

SOBO, parketirano, s posebnim vhodom oddam dvema osebam z vso oskrbo. Ogleda se od 11. do 13. ure v Sodni ulici 30. II., Oset. 3291

DVE LEPO OPREMLJENI SOBI, vsaka z eno ali dvema posteljami, oddam. Vprašati v trgovini, Maistrova ulica 17. 3303

BOLJŠEGA SOSTANOVALCA sprejemem. Jenkova ul. 5, vrata 2. 3275

OPREMLJENO SOBO z dobro domačo hrano oddam. Ruška cesta 29, I. 3238

OPREMLJENO SOBICO z uporabo kopalnice oddam. Palača Pokojninskega zavoda, Verstovškova ul. 4/I. desno. 6011

Dijaško stanovanje

DVE DIJAKINJI sprejme akad. rodbina v dobro oskrbo. Klavir, nemščina. Sodna ul. 14, I., vrata 6. 3298

DIJAKA(INJO) nižjih razredov sprejme učiteljska družina na stanovanje in hrano. Naslov v upravi lista. 3154

DVA ALI TRI DIJAKE in eno gospodično, sprejem v prostorne sobe. Tattenbachova ulica 16, vrata 19. 3183

DVA DIJAKA sprejme na stanovanje in hrano uradniška družina. Soba solnčna, klavir na razpolago. Naslov v upravi. 3140

DIJAKINJO sprejem kot sostanovalko k dijakini viš. realn. gimnazije. Krčevina, Strma ulica 3, pri Tomšičevem drevoredu. 3274

DIJAKA sprejem na zdravo stanovanje. Vprašati pri mizarstvu pod »Veliko kavarno«. 3235

SPREJMEM DIJAKA ali upokojenca na stanovanje in hrano. Koroška cesta 74, pritličje levo. 3276

DVE DIJAKINJI sprejemem v vso oskrbo. Cvetlična ulica 21, I., vrata 3. 3283

Oglašujte!

Stanovanje

DVOSOBNO STANOVANJE v vili, krasno, kopalnica, vrt itd., oddam s 1. oktobrom. Natančneje se izve v geometrski pisarni, Aleksandrova cesta 19. 3294

STANOVANJE.

dvosobno in kuhinjo, odda Davorin Tombak. Maribor, Zrinjskega trg 6. 3302

Pouk

KLAVIRSKI POUK po novi metodi daje konservatoristinja. Informacije v upravi lista. 3250

Oglašujte!

Šolske potrebsčine

za vse vrste šol in šolske potrebsčine
dobite najceneje v knjigarni in papirnici

Tiskovne zadruge, Maribor
Aleksandrova cesta 13.